



A Cadaqués encara es parla salat. / ROBERT CARMONA.

## Sa parla moribunda

Una visió actualitzada sobre el fenomen de la desaparició del parlar salat

**DAVID PALOMA** dpaloma@presencia.cat

**L**a majoria d'especialistes considera que el parlar salat, actualment, és un subdialecte del català central. Maria Pilar Perea, per exemple, va escriure fa pocs anys que tal subdialecte era «moribund». Perea és la directora de la tesi doctoral que el 2010 va llegir Núria Busquet i que ara s'ha publicat en una edició comercial. En aquest llibre Busquet descriu amb precisió el parlar salat, caracteritzat per un tret morfològic arcaic: l'article derivat del demostratiu llatí ipse (es, sa). L'autora també situa el parlar salat sobre una estreta franja del litoral que s'estén entre Blanes i Begur, i que apareix de manera aïllada a Cadaqués. Gràcies a la recerca de Busquet, basada en 125 entrevistes a ciutadans de totes les poblacions gironines en les quals s'ha documentat l'ús de l'article salat durant el segle XX, la descripció i l'àmbit geogràfic són ara molt més afinats: tan afinats que, al final de l'obra, s'afirma que aquest dialecte «ja no existeix» i que cal

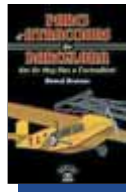
«reestructurar el mapa dialectal del domini lingüístic del català». Que no existeixi el dialecte no vol dir que l'article salat hagi desaparegut. De fet, es conserva de manera molt residual a Begur, Calella i Tossa, i l'utilitzen a Cadaqués de manera força sistemàtica, per bé que hi ha hagut un trencament en la transmissió generacional. «És probable que en els propers cinquanta anys l'article desaparegui d'aquest poble», perquè els joves nascuts després de 1983 ja no l'utilitzen. Són molt interessants els capítols dedicats a la cronologia de l'ús de l'article salat (per exemple, a la toponímia o a la llengua escrita), l'anàlisi minuciós de les dades i els resultats, un impecable marc teòric i, finalment, la comparació amb l'ús de l'article salat a les Illes Balears i també a dues zones valencianes que salaven des del segle XVII: Tàrbena i la Vall de Gallinera.



**«EL PARLAR SALAT: DESCRIPCIÓ, ÀMBIT GEOGRÀFIC I ÚS»**

Autor: NÚRIA BUSQUET  
Editorial: P. DE L'ABADIA DE MONTSERRAT  
Pàgines: 280 Preu: 18 €

Busquet estudia la substitució de l'article salat pel literari en una àrea geogràfica entre els rius Tordera i Ter.



**«PARCS D'ATRACCIONS DE BARCELONA»**

Autor: RÒMUL BROTONS  
Editorial: ALBERTÍ EDITORS  
Pàgines: 176

Preu: 16 €

Els parcs d'atraccions, entesos com un conjunt de dispositius per divertir el públic, són un fenomen antic. El llibre recorda alguns dels parcs que ha tingut Barcelona.



**«EL LLIBRE DE LA MARATÓ DE TV3»**

Autor: DIVERSOS AUTORS  
Editorial: ED 62 I TV3  
Pàgines: 152  
Preu: 10 €

El llibre de La Marató de TV3 en aquesta edició disposa de la col·laboració d'onze escriptors que s'han volgut sumar a les diferents demostracions solidàries de la societat catalana.



**«QUAN LA NIT MATA EL DIA»**

Autor: AGUSTÍ VEHÍ  
Editorial: LA NEGRA LA MAGRANA  
Pàgines: 224  
Preu: 16 €

El delegat local de la Falange a Figueres, Juan Antonio Hinojosa, apareix mort al seu llit una nit de març de 1958. Està mig nu i algú li ha clavet al crani una pesant creu de fusta i metall i li ha lligat un cinturó al coll. Nova incursió del policia escriptor Agustí Vehí.



**«LA GENTE CORRIENTE DE IRLANDA»**

Autor: FLANN O'BRIEN  
Traducció: ANTONIO RIVERO TARAVILLO  
Editorial: NORDICA  
Pàgines: 416 Preu: 22,95 €

Pàgines: 416 Preu: 22,95 €

Aquest llibre reuneix el millor de la columna *Cruiskeen Lawn*, que Flann O'Brien (Tyrone, 1911 - Dublín 1966) publicava al periòdic *The Irish Times* al llarg de quasi trenta anys.

**TARGETA 4X3 CASTELLÓ D'EMPÚRIES: QUATRE ESPAIS PER TRES EUROS, CULTURA I NATURA TOT L'ANY**

130385-104747A

**XIX Festival de les Aus**  
Diumenge 4, dilluns 5 i dimarts 6 de desembre de 2011

www.castelloempuriabrava.cat